

Kateřina EBENHÖHOVÁ

Křest v myšlení raně novověkého měšťana

Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2006, 82 s.

Posudek oponenta bakalářské práce

Bakalářská práce se snaží představit myšlenkové horizonty měšťana prostřednictvím některých součástí jeho životního cyklu – zejména narození a křtu. Autorka chápe tyto události jako projevy rituálové praxe, jejíž pochopení usnadňuje proniknutí k vnitřnímu světu člověka konkrétní doby.

Ještě před zpracováním samotného tématu se Kateřina Ebenhohová pokusila alespoň nastínit současný stav poznatků o sociálním prostředí, které se stalo předmětem jejího zájmu – tedy o městech, o průběhu křestního obřadu a o výběru a roli kmotrů. V těchto úvodních kapitolách, založených zejména na práci s domácí literaturou, ale i v následujícím textu, bych ocenil větší využití poznámkového aparátu k odkazům na použité zdroje. Dlouhé pasáže bez odkazů nedovolují rozpoznat, kde Kateřina Ebenhohová ještě pracuje se závěry odborné literatury a kde již přistupuje k vlastnímu hodnocení. Také neúměrně dlouhou citaci práce Miroslavy Melkesové, která se touto problematikou zabývala ve venkovském prostředí, nepovažuji za nejlepší řešení. Další kapitola se potom přehledně věnuje popisu písemností, které tvořily základní heuristické východisko práce – rodinným pamětím z městského prostředí raného novověku. Autorka postupně představila celkem šest pamětí – pět z nich bylo již edičně zpřístupněno; poslední z nich – doposud nevydané *Památní knihy Jana staršího Malkovského*, Kateřina Ebenhohová připojila jako přílohu na konec své práce. Edici však chybí jakýkoliv poznámkový aparát a zejména ediční poznámka, která by vysvětlila postup při zpracování písemnosti.

Stěžejní kapitola celé bakalářské práce se zabývá otázkou, jak se narození a křest (jen na okraj, myslím, že „narození“ se mělo objevit i v názvu práce) odrazily na stránkách rodinných pamětí. Autorka se postupně zabývala formou a motivací zápisu a přiklání se k závěru, že podobné zmínky měly ustálenou formu. V případě narození si všímala data a místa narození, počtu dětí v rodině, intervalu mezi sňatkem a narozením prvního potomka, meziprodních intervalů či dětské úmrtnosti. U křtu svou pozornost zaměřila na datum a místo křtu, časovou vzdálenost mezi narozením a křestním obřadem a na účastníky – zejména kmotry –

tohoto rituálu. Samostatná kapitola se poté věnovala výběru dětských jmen. Nadbytečným dojmem, alespoň v předložené podobě, působí dvě minikapitoly o znameních a motlitbách.

Závěrečná část představuje další heuristické možnosti podobně koncipovaného výzkumu. Mezi nejdůležitějšími potenciálními prameny autorka jmenuje matriky, kázání, náboženské polemiky či moralistní literaturu.

Předložená bakalářská práce naznačila jednu z možností využití měšťanských pamětí. Autorka prokázala schopnost pracovat s historickými prameny a klást jim otázky. Po formální stránce se práce nevyznačuje přestupky proti historickému řemeslu, a proto ji doporučuji k obhajobě a i přes výše uvedené výhrady navrhuji ohodnotit ještě stupněm **výborně**.

České Budějovice 23. května 2006

PhDr. Pavel Král, Ph.D., v. r.